Історія польської лікарки, яка рятує українських військових: «Я не можу не їздити на фронт»

ГЕРОЇ НАШОГО ЧАСУ | ВС, 2026-09-20 08:30

Версия для печати

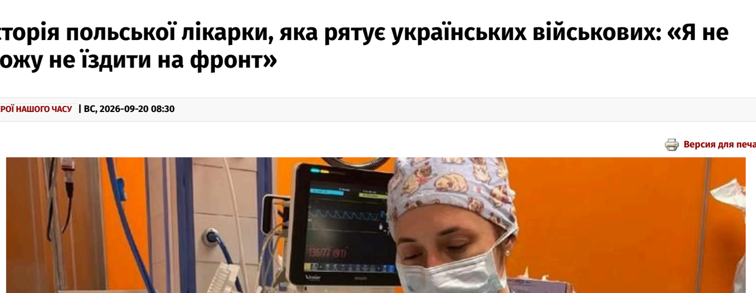

Від самого початку повномасштабної російсько-української війни польська лікарка-анестезіологиня Юстина Лєщук їздить у прифронтові зони. Понад три місяці на рік вона волонтерить на вишколах, під час евакуацій та в стабілізаційних пунктах, де рятує поранених військових ЗСУ.

Історію польської анестезіологині, яка рятує українських бійців розповідає переповідає видання "Нова Польща".

Маґдалєна Ріґамонті: Чому ви туди їздите?

Юстина Лєщук: Там війна. Бійці зі страшними пораненнями, наприклад, у голову. Без ніг, без рук, без очей. Потрібна допомога. А я вмію тамувати біль.

МР: За гроші?

ЮЛ: Я їжджу як волонтерка.

МР: Задарма?

ЮЛ: Так, автобусом або потягом.

МР: До самої лінії фронту?

ЮЛ: Не до самої, але недалеко. Якщо йдеться про гроші, то у **Варшаві** я працюю у двох лікарнях у відділеннях анестезіології. В Україну їжджу майже від початку великої війни, від 2022 року. Працювала трохи на заході, в центрі України й на **Донбасі**. Я не можу не їздити на фронт: я допомагаю пораненим. І щоб через кільканадцять років не думати, що я була байдужою.

МР: Волонтеркою можна працювати і в Польщі — в госпісі чи будинку для літніх людей.

ЮЛ: Я їздила і на **польсько-білоруський кордон**, коли там була криза. Тоді, навесні 2022 року, коли я була в лісі біля самого кордону, мені подзвонив колега-медик, якого я знаю ще з Національного стадіону, і сказав, що евакуаційним потягом привезуть дітей з України на продовження **онкологічного лікування**, та запитав, чи не хочу я приєднатися до команди. Я захотіла. Мої пацієнти у польських лікарнях — теж діти.

МР: На Національному стадіоні свого часу облаштували лікарню для хворих ковідом.

ЮЛ: Так, я координувала роботу відділення інтенсивної терапії.

МР: Ви ж могли б, як Давід Каспшик, лікар варшавської Південної лікарні, заробляти півтора мільйона злотих на рік. 2026 року навколо політика «Громадянської коаліції» спалахнув скандал: з'явилася інформація, що за 2025 рік він заробив близько 1,6 млн злотих, а лікарня задекларувала майже 4 тис. відпрацьованих ним годин. Прокуратура розпочала перевірку.

ЮЛ: Не могла б: в мене немає таких високопоставлених друзів. Та я й не хотіла б. Я жартую, що, мабуть, я — анестезіологиня із найнижчими заробітками в Польщі, бо кільканадцять тижнів на рік працюю волонтерсько: на вишколах, під час транспортування і в стабілізаційних пунктах для поранених українських військових. А Давід Каспшик, як на мене, — більше політик, ніж лікар, у кожному разі він довше займається політикою, ніж медициною, адже він лише нещодавно отримав лікарський диплом.

МР: Гаразд, але ви — анестезіологиня з великим досвідом і могли б просто заробляти гроші. Адже такі можливості є.

ЮЛ: Звісно, є. Та мені подобається бути серед людей з особливою енергією й чіткою системою цінностей, які хочуть добре працювати й рятувати інших. Я не могла б постійно перебувати поруч із лікарями, які женуться лише за грошима. Мені не хотілося б щодня йти на таку роботу.

> Читайте також: **Історія польського добровольця на псевдо Polsky: «Я воюю за Україну і цим пишаюся»**

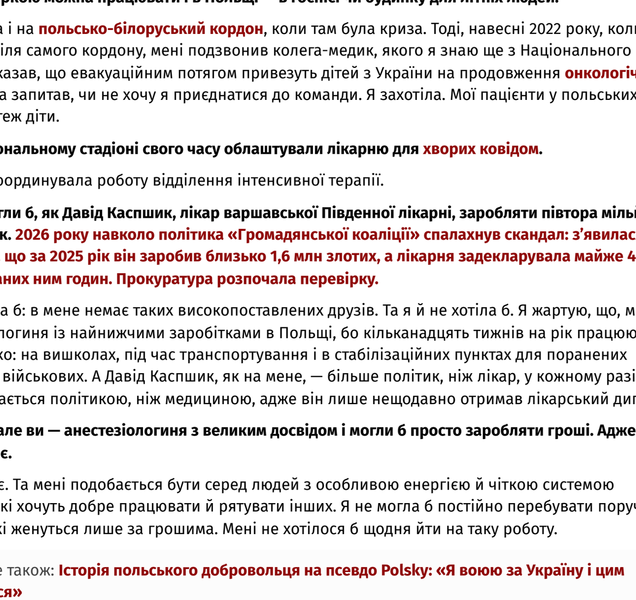

Юстина Лєщук допомагає пораненим в Україні. Джерело: особистий архів

МР: Як ви почувалися зі своїм позитивістським підходом до професії, коли впродовж останніх двох місяців з'являлася інформація про колосальні заробітки лікарів?

ЮЛ: Я була розчарована, але, мабуть, це мене не здивувало. Мене більше хвилює те, що багато хто вважає, ніби всі лікарі — шахраї. Хейт поширився на всю країну й на всіх нас.

З іншого боку, соромно, що в моїй професії є люди, які настільки безсовісні. Соромно, що деякі лікарі обрали саме такий підхід до роботи й заробітків, втратили здоровий глузд і порядність. Звісно, кожен хоче заробити, та це можна робити етично. Повірте: більшість лікарів думає так, як я. Ми кільканадцять років, ще з часів ліцею, вкладали чимало зусиль, щоб працювати за фахом, який вимагає неабиякої відповідальності. А тепер, як мені здається, нас ненавидять.

МР: Ви стикалися з ворожим ставленням?

ЮЛ: Поки що ні, та знайома розповідала, що один лікар почув від пацієнта: *«А ви — мільйонер чи лох?»*. А мою колегу батько пацієнта запитав: *«І скільки вже годин ви на чергуванні?»*. Неприємно таке вислуховувати, коли ти намагаєшся просто робити свою роботу. Іноді мені здається, що мене не люблять подвійно: мало того, що я — лікарка, та ще й їжджу в Україну допомагати тим, до кого дедалі більше поляків **відчуває неприязнь**.

МР: Як у вашому середовищі реагують на те, що ви рятуєте українських військових? Запитують: *«Навіщо ти їм допомагаєш, Юстино?»*.

ЮЛ: Ті, хто так думає, мені про це не кажуть. Якщо вже щось і говорять, то за спиною. На жаль, іноді я бачу, як медсестри чи лікарі закочують очі, коли виявляється, що їхній пацієнт — українська дитина, яку треба прийняти до лікарні. Тоді мені незручно й прикро, адже це приймальне відділення дитячої лікарні...

В одній лікарні, де я працюю, ми приймали українську дитину. Хтось із наших каже, що батьки не говорять польською. Я на це — що немає проблеми, адже я знаю українську. І тоді чую: *«Добре знати мову ворога»*. Спочатку мене зачепило, і лише потім я відповіла: *«Наскільки мені відомо, наш ворог — Росія»*. Чи, може, щось змінилося?

МР: В Україні ви працюєте в лікарні?

ЮЛ: Ні, в стабілізаційному пункті. Це перше місце, де поранений боєць потрапляє в руки професійних лікарів та медсестер. Бо відразу після поранення, якщо пощастить, ним займаються бойові медики. Зазвичай вони пройшли кількатижневий вишкіл.

МР: І надають першу допомогу?

ЮЛ: Розширену. Вони можуть доглядати такого пацієнта навіть кілька днів.

МР: Вони евакуюють поранених?

ЮЛ: Евакуаційні бригади є, але рідко коли вдається під'їхати на саме місце. Поранений мусить вибратися з позиції, іноді це займає навіть тиждень. Взимку поранені часто гинуть від переохолодження або отримують глибоке обмороження. У нас був такий хлопець — зі зламаною у двох місцях великогомілковою кісткою.

МР: Відкритий перелом?

ЮЛ: Так. І він із цією ногою йшов, повз. В нього не було іншого виходу. Якби під'їхала евакуаційна бригада, мабуть, усі б загинули. Йому вдалося дійти.

МР: Ногу ампутували?

ЮЛ: Ні, хірург зробив фасціотомію, **Операція, під час якої розсікають фасцію (сполучнотканинну оболонку, що вкриває м'язи), щоб знизити внутрішній тиск і відновити кровообіг.** щоб зменшити ішемію, спричинену набряком. Я робила йому анестезію. Він радів, що вижив і що ногу врятували. А ще у нас був хлопець, поранений у ступню, який виходив шість тижнів. У нього залишилося пів ступні. Він пересувався, чекав, ховався. Там тепер стільки російських безпілотників...

Є й евакуаційні дрони — це такі пласкі платформи на колесах. Ними можна вивезти людину, якщо в неї вистачить сил вилізти або якщо хтось її висадить. Це потенційно безпечніше для рятувальників, бо тоді поранений, можливо, й загине, проте не загинуть люди, які його виносять.

МР: До стабпунктів потрапляють бійці, перевезені такими евакуаційними дронами?

ЮЛ: Так. Але зараз у стабпункті роботи менше, ніж у попередні роки.

МР: Менше поранених?

ЮЛ: Ні, кількість евакуацій зменшилася через загрозу життю тих, хто евакуює. Крім того, поранені часто гинуть на шляху до пункту, з якого їх можуть вивезти. Або просто на місці, бо ніхто не ризикує взятися за евакуацію.

Сьогодні тактична медицина в Україні на дуже високому рівні. Спочатку в цій сфері панував хаос, треба було латати системні діри, шукати ліки й обладнання через волонтерські організації. Не було крові для переливання. Сьогодні можливості справді великі. Найбільша проблема — евакуація, бо під час неї гине багато людей.

Юстина Лєщук в Україні. Джерело: особистий архів

МР: Недалеко звідси під час Варшавського повстання був польовий шпиталь. Анна Пшедпельська-Тшецяковська, якій зараз майже сто років, працювала в ньому санітаркою. Вона розповідала мені про евакуювання поранених, про нестачу ліків, про смердючі гнійні рани, з яких мухи об'їдали мертві тканини. Вона все пам'ятає.

ЮЛ: Ви тепер говорите про травму. Думаю, в Україні і медики, і бійці травмовані.

МР: А ви?

ЮЛ: В мене є перевага: я можу виїхати до Польщі, це справді дає почуття безпеки. Крім того, я не маю дітей і від мене ніхто не залежить. Іноді люди їдуть в Україну в пошуках пригод. У них є малі діти, але для них важливіший адреналін. Як на мене, це трохи дурість.

МР: Відразу після початку повномасштабної війни я розмовляла з українським військовим, який втратив ногу й лежав у шпиталі в Києві, — він розповідав, що бачив, як росіяни добивали своїх поранених.

ЮЛ: У мене є відео від приятеля, який воював у **Бахмуті**. В окопах він стріляв з гранатомета МК-19, а потім виготовляв вибухові заряди для дронів. Він розповідав, що росіяни можуть спокійно пустити техніку туди, де проходила їхня піхота, і проїхатися по недобитих. Вони лишали тіла своїх, які потім розкладалися й гнили. Казав, що такий стояв сморід... Коли він повертався з позиції через кілька днів, то так відгонив трупами, що його нудило від самого себе. Він воював на «нулі», майже віч-на-віч із ворогом. Його звали Степан. **Він загинув**. Походив із прикордоння Львівської та Волинської областей, добре знав польську.

> Читайте також: **Мир для онуків а не коротка пауза: «Війна закінчиться, коли всі, хто про це запитує, долучаться до ЗСУ»**

МР: Ви розмовляли про політику, Волинський злочин, польсько-українські відносини?

ЮЛ: Звичайно. І не тільки недавно, коли президент Зеленський назвав український підрозділ **іменем героїв УПА**, а президент **Навроцький** відібрав у нього орден. Багато військових не розуміли цього жесту нашого президента, бо для них **Бандера** — боєць за незалежність України. Мені здається, це результат того, що історії нас навчають вибірково. Не вистачає ширшого погляду. Зрештою, в нас, поляків, також. Пам'ятаю, ми разом навіть перевіряли у польській та українській Вікіпедії, як там описано Волинську різанину.

МР: У польському наративі це геноцид, здійснений українськими націоналістами за підтримки цивільного населення, а в українському немає слова «різанина» — це «Волинська трагедія», і це був двосторонній етнічний конфлікт, взаємні етнічні чистки, елемент польсько-української громадянської війни під час Другої світової...

ЮЛ: Здається, ми колись про це розмовляли за кавою, і українці розуміють націоналізм так, як ми патріотизм. Це слово не має там негативного забарвлення, тобто різниця виникає вже на мовному рівні.

МР: Після того, як у президента Зеленського відібрали Орден Білого Орла, ви помітили якусь зміну в ставленні українців до поляків?

ЮЛ: Я чула щось типу: *«Польща не обиратиме нам героїв»*. Після стількох років війни я знаю, що українці — нація вперта. Це має свої позитивні сторони, якщо йдеться про війну, і негативні, якщо йдеться про **дипломатію**. Їм зараз потрібен цей націоналізм, національна гордість, щоб чинити опір Росії.

Іноді ми сперечаємося. Я кажу їм, що ніхто в Польщі не заперечує організованої комуністами **операції «Вісла»**, що я досить добре знаю Низький Бескид, де повно інформаційних табличок про **лемків** та українців, які там жили, що відбувається Фестиваль лемківської культури і люди плекають їхню пам'ять. Але ці суперечки мирні. Я ніколи не зіштовхувалася з якимись неприємними ситуаціями. Може, хтось щось і подумав, але мені цього не сказав.

Той хлопець, якого вже немає, якось запитав мене, звідки я родом. Кажу, що зі Східної Польщі, по суті, з **Волині**. Навіть сказала йому, що мій дідусь воював проти УПА. І ще, що потім, у **90-х роках**, в моїх дідуся й бабусі жили українці — лікарі Лариса і Валерій. Вони сиділи під під'їздом, бо хтось, із ким вони домовилися про ночівлю, їх виставив і їм не було де спати. Бабуся з дідусем запросили їх до себе. Потім вони багато років приїжджали торгувати на базарі. Я пояснювала, що дідусь міг відділити 40-і роки від 90-х, а історію — від сучасності.

МР: Історія повернулася — в теперішнє.

ЮЛ: Через політику й **політиків**. Думаю, тепер українцям у Польщі гірше, ніж полякам в Україні. Знайома українка, яка працює в Польщі в гуманітарній організації, сказала, що її донька не хоче з нею розмовляти українською на вулиці чи в автобусі, бо боїться. А сусідку сестри — вона працює в якомусь варшавському супермаркеті — кілька разів хтось обзивав, казав, щоб вимітала в Україну. Я боюся таких речей: вони показують, що **пропаганда** в Польщі діє досконало.

МР: В Україні також?

ЮЛ: Але вона не антипольська. Хоча трапилася одна дивна ситуація. Коли той хлопчина з Волині загинув, ми поїхали всією групою на похорон. Від нього можна було вчитися патріотизму. Я б навіть сказала, що він був пропольський, розумів: добрі **польсько-українські відносини** йдуть на користь нашим народам. Справді класний хлопець, затято боровся проти Росії, воював у Бахмуті, навчав інших, чудово стріляв, робив вибухові заряди для дронів.

Ми привезли на похорон наш вінок із двома стрічками: одна — блакитно-жовта, а друга — **біло-червона**. Поставили його біля труни в церкві. Пізніше, вже на цвинтарі, залишилася тільки одна стрічка, українська — хтось відрізав польську. Мені було неприємно.

МР: Я розмовляла з учасниками Варшавського повстання про смерть, умирання тоді, в серпні й вересні 1944 року. Вони казали, що звикали, що в певний момент у них лишалася тільки одна думка: слава богу, не я.

ЮЛ: Це правда. Там, в Україні, коли щось погане відбувається, люди теж так думають: добре, що це не наші.

> Читайте також: **Олена "Амазонка": "Чому я у війську? Щоб ворог не прийшов до мене додому!"**

МР: Не з нашого підрозділу?

ЮЛ: Так. Природно, що ми думаємо про тих, з ким зблизилися, з ким співпрацюємо. Хоча, звісно, це не означає, що ми не переживаємо, що в інших підрозділах когось поранено, хтось загинув. Насправді в кризових ситуаціях ми, медики, не маємо часу на роздуми, на плач. Адже тоді найбільше роботи. Іноді може навіть здаватися, ніби ми жорсткі, неприємні, наче роботи. Коли боєць або бійчиня притомні, ми просимо: *«Тримайся, зараз полегшає...»*. І ще ми даємо їм виговоритися. Нещодавно хлопець, який втратив обидві руки й зламав ногу, сказав: *«У мене немає рук, але у вересні я піду одружуватися на своїх ногах. Крім того, я вперше в житті щось зламав...»*.

МР: Що російська зброя робить із тілами українських військових?

ЮЛ: Вони втрачають кінцівки, очі, отримують опіки, іноді їхні тіла сильно понівечені. Дрони скрізь, причому такі, що летять за людиною чи машиною і стріляють дуже точно. Тому над дорогами розтягнуті антидронові сітки. На жаль, на поворотах мають лишатися просвіти, і тут найбільше атак. У багатьох машин на даху встановлене обладнання, що заглушує сигнал дронів, але воно діє тільки на безпілотники з радіокеруванням.

Та повернусь до поранених. Вони надзвичайно мужні. Військовослужбовці, які втрачають ноги, нерідко повертаються на службу, щоб стати операторами дронів. У Києві, в лікарні, боєць, якому щойно ампутували ногу, казав, що після реабілітації повернеться воювати. У нашому стабпункті були сильно поранені хлопці, які говорили, щоб ми тільки їм перев'язку зробили, бо вони хочуть знову на фронт — не можуть залишити своїх.

МР: І що ви їм кажете?

ЮЛ: Що вони видужають і повернуться...

МР: А вони повернуться?

ЮЛ: Не всі.

МР: Є й бійчині.

ЮЛ: Колись до стабпункту потрапила поранена дев'ятнадцятирічна дівчина, ще дитина.

МР: Віку моєї доньки.

ЮЛ: Це був вечір перед моїм від'їздом. Привезли її і хлопця, якому потрібно було робити дренаж грудної клітки. Собою він не переймався — весь час тільки розпитував про цю дівчину.

МР: Вона вижила?

ЮЛ: Так, у неї були складні переломи гомілки.

Закривавлений бронежилет. Джерело: особистий архів

МР: А коли у вас боєць помирає на операційному столі, то...?

ЮЛ: Іноді ми плачемо. Одного разу поранений помер у «швидкій», якою я їхала. Він сильно стікав кров'ю, реанімація не допомагала. Ми гнали щодуху. Масаж серця, ліки, кілька разів зупинка серця. Коли воно зупинилося вчергове, ми вже знали, що це кінець. По рації передали, що його потрібно відвезти туди, де зберігали тіла. Було вже темно. Коли ми зайшли до того будинку, нашого водія знудило. А я той сморід запам'ятаю назавжди. Ми ще мусили витягнути трубки з тіла, обмити його й застібнути мішок.

МР: Це був морг?

ЮЛ: Ні. До того ж це було літо. Наступного дня тіла мали звідти забрати.

МР: Як військові, яких ви знаєте, ставляться до президента Зеленського?

ЮЛ: Всі хочуть, щоб війна закінчилася, адже її повномасштабна фаза триває вже майже стільки, скільки Друга світова. Дехто каже, мовляв, Зеленський — не їхній президент, бо вони його не обирали, але в питанні війни й міжнародних відносин стоять за ним стіною.

МР: А як із бойовим духом?

ЮЛ: Спочатку, коли я з ними познайомилася, вони були ще на такій стадії...

МР: Ейфорії?

ЮЛ: Ні, швидше стриманого оптимізму. Потім зима, і ще одна зима, і ще одна. Торік вони переживали розчарування. Мені здається, зараз вони на етапі: маємо, що маємо, треба якось організуватися й воювати. Дехто починає заочне навчання, щоб робити щось корисне для себе під час відпусток, а інші беруться розкручувати якийсь бізнес у себе вдома. Усі намагаються пристосуватися до дійсності.

Я пригадую розповіді своєї бабусі по батьковій лінії про війну. Вона говорила, що окупантами були то німці, то росіяни, і що краще було мати в селі одного німця, ніж росіянина, бо німець мився, а росіянин був брудний і **ґвалтував**. Я не думала, що доживу до часів, коли це повториться через понад 80 років після Другої світової війни.

—

Маґдалєна Ріґамонті, журналістка порталу Onet; перекладач Андрій Савенець, опубліковано у виданні "Нова Польща"

Читайте також:

- **Історія шведської депутатки Каролін Нурденгріп яка приєдналася до ЗСУ щоб бити рашистів**
- **Чому польський журналіст Пйотр Кашувара переїхав в Україну й возить допомогу в найгарячіші точки фронту**
- **Звичайні герої. В'єтнамці, які залишились воювати за Україну та жити в ній: "Це просто моя батьківщина"**
- **Герої нашого часу. Як українські шведи пережили російську окупацію Херсонщини**
- **Не цигани, а роми. Як знаменита нацменшина живе, б'ється на війні й розвиває Україну**
- **"На своїй землі". Історії вихідців із Центральної Азії, які залишаються жити в Україні під час російського вторгнення**
- **Історія українця, який після 20 років у Москві став кулеметником у ЗСУ: «Я бачив цей фашизм зсередини»**

Share 0

Коментарі

ВІДЕО

«За Почаївську лавру московський патріархат буде боротися до останнього». Репортаж

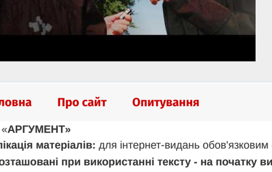

Нові деталі операцій НАБУ і САП "Карфаген": роль «Кирила Олексійовича» у порятунку Галущенка

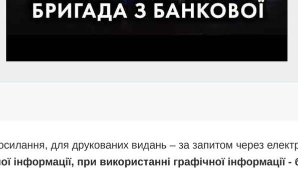

Історія мобілізації: 5000 років примусу, обов'язку і втечі від нього

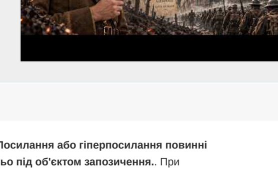

ПОШУК

... ЗНАЙТИ

ПІДПИСКА НА КАНАЛ

Додати як бажане джерело в Google

НОВИНИ ПАРТНЕРІВ

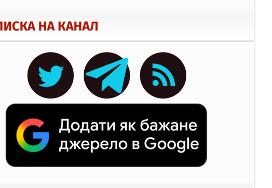
Схопив дівчинку й затягнув у кущі. Поліція затримала...
ДЕТАЛЬНІШЕ

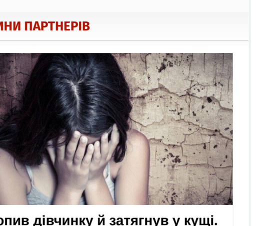
У Києві затримали чоловіка, який впритул розстріляв...
ДЕТАЛЬНІШЕ

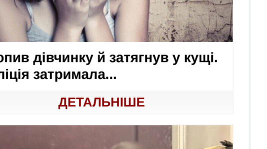
У Сінгапурі чоловіка засудили за насильство над 11 дівчатами...
ДЕТАЛЬНІШЕ

РЕКЛАМА

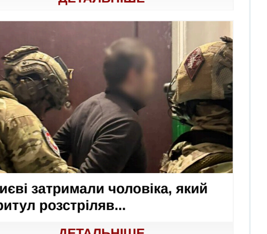
«Грошей більше немає»: Ле Пен заявила про припинення...
ДЕТАЛЬНІШЕ

Стефан Терлецький: шлях українця до британського парламенту
ДЕТАЛЬНІШЕ

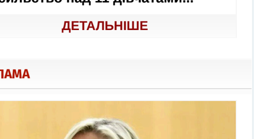
Чи захистять США Польщу у разі нападу: що передбачає стаття...
ДЕТАЛЬНІШЕ

ОСТАННІ НОВИНИ

- 10:53 Україна вночі била по Москві балістикою - Зеленський
- 10:49 Деокуповано села Шандригалове та Дерилове на Донеччині
- 08:00 Дрони масовано атакували Москву та область, палають склади та НПЗ
- 20:00 У неділю в Україні буде сухо та тепло
- 18:10 Остап Дроздов: Космічна нестача грошей почекає
- 16:58 Туск назвав щомісячні втрати ЗСУ, хоча вони є офіційно засекреченими
- 14:00 «А що, так можна було?!» Новий лайфхак від Столара: як оминути затримання й «послати» ВАКС через банки
- 12:05 Верховна рада Коломойського-Зеленського пішла на осінні канікули - тим часом українців вбивають щодня
- 10:05 Дефіцит ракет для Patriot триватиме два роки
- 09:01 Держдеп США схвалив продаж Україні обладнання для ППО на $2,68 мільярда

© 2011 «АРГУМЕНТ»
Републікація матеріалів: для інтернет-видань обов'язковим є пряме гіперпосилання, для друкованих видань – за запитом через електронну пошту.**Посилання або гіперпосилання повинні бути розташовані при використанні тексту - на початку використовуваної інформації, при використанні графічної інформації - безпосередньо під об'єктом запозичення.**. При републікації в електронних виданнях у кожному разі використання вставляти гіперпосилання на головну сторінку сайту argumentua.com та на сторінку розміщення відповідного матеріалу. За будь-якого використання матеріалів не допускається зміна оригінального тексту. Скорочення або перекомпонування частин матеріалу допускається, але тільки в тій мірі, якою це не призводить до спотворення його сенсу.
Редакція не несе відповідальності за достовірність рекламних оголошень, розміщених на сайті, а також за вміст веб-сайтів, на які дано гіперпосилання.
Контакт: uargumentum@gmail.com